

Memòria 2020

#SIGUEMMÉSPOBLE

 Caritas
Diocesana de
Barcelona

Ser més poble

Les dades d'aquesta memòria 2020 i el context actual que vivim ens ha situat en un lloc comú: el lloc de la fragilitat, la petitesa, la impotència i la necessitat. Desitgem que retorni la normalitat, però a Càritas no volem tornar a allò d'abans, sinó que volem construir una normalitat nova, més justa i fraterna. Ens cal sentir-nos d'un mateix poble, cultivar la proximitat i la disponibilitat. Ser veïns i veïnes, compartir el nostre temps. Canviar la nostra mirada i canviar el nostre model, apostant per una economia al servei de les persones.

I tu... quina societat vols construir?

Som Càritas

Càritas és una entitat sense ànim de lucre de l'Església catòlica.

Missió

Acollir i treballar amb les persones en situació de pobresa i necessitat perquè siguin protagonistes del seu propi alliberament, des del compromís de la comunitat cristiana. Inclou l'acció social, la sensibilització de la societat i la denúncia de les situacions d'injustícia social.

Visió

Ser testimonis de l'Evangelí enmig del patiment humà; estar al servei de les parròquies; estar al costat i acompanyar les persones ateses; mantenir el prestigi; esdevenir una entitat de referència en el tercer sector; ser un únic equip.

Valors

El servei cap a l'altre, la compassió i empatia vers la persona, el rigor i la col·laboració o treball en xarxa.

Objectius

Promoure, orientar i coordinar l'acció social.

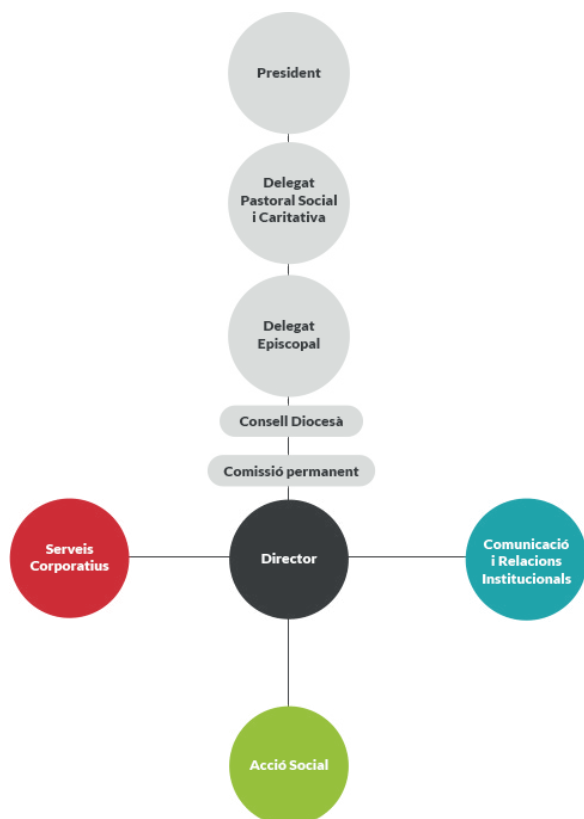
Sensibilitzar la societat.

Denunciar situacions d'injustícia social.

Volem construir un món on els béns de la terra siguin compartits per tota la humanitat, des de la dignitat de la persona i del treball per la justícia social, des de la solidaritat i el fet de compartir fraternalment. La comunitat de Càritas està formada per les persones que integren **les comunitats cristianes**, les que en són sòcies i donants, així com les que, des de diferents accions i responsabilitats, treballen conjuntament i sumen esforços en favor de la missió de l'entitat.

Organigrama

President

Cardenal arquebisbe de Barcelona,
Mons. Joan Josep Omella

Delegat episcopal

Mn. Josep Matías

Delegat diocesà pastoral social i caritativa

Mn. Joan Costa

Director

Salvador Busquets

Consell

Format per representants de cada zona pastoral, una persona treballadora, membres designats directament pel cardenal de Barcelona i els directors de les tres àrees operatives de Càritas (Acció Social, Serveis Corporatius, i Comunicació i Relacions Institucionals).

Joan Costa i Bou, Josep Matías Aibar, Salvador Busquets Vila, Esteve Camps i Sala, Ernesto Casa Aruta, Joan Radó i Punsola, Mateu Martínez i Guarro, Ricard Melich i Niubó, Xavier Oncins i Casanova, Joan Rigol i Roig, Ramon Terrades i Prat, Cristina Garcia Marsà, Anna Roig Llorc, Eduard Sala i Paixau, Marta Plujà i Calderon. *En Manuel Ribas va deixar el consell al mes de juny de 2019.

Diòcesi de Barcelona

Comprèn 26 municipis de la província de Barcelona, amb un total de 2,7 milions de persones: Barcelona ciutat, l'Hospitalet, una part d'Esplugues de Llobregat i de Sant Joan Despí, Cornellà, Sant Adrià de Besòs, Badalona, Santa Coloma de Gramenet i gairebé tota la comarca del Maresme.

Projectes i atencions al territori als municipis més grans

BARCELONA	L'HOSPITALET	CORNELLÀ	SANTA COLOMA	BADALONA	MUNICIPIS MARESME
295 projectes	30 projectes	15 projectes	31 projectes	56 projectes	34 projectes
10.471 llars ateses per Càritas Diocesana de Barcelona	1.744 llars ateses per Càritas Diocesana de Barcelona	772 llars ateses per Càritas Diocesana de Barcelona	928 llars ateses per Càritas Diocesana de Barcelona	1.706 llars ateses per Càritas Diocesana de Barcelona	224 llars ateses per Càritas Diocesana de Barcelona
20.271 llars ateses per les Càrtias parroquials/arxiprestals	8.295 llars ateses per les Càrtias parroquials/arxiprestals		195 llars ateses per les Càrtias parroquials/arxiprestals	583 llars ateses per les Càrtias parroquials/arxiprestals	1.675 llars ateses per les Càrtias parroquials/arxiprestals

Càritas parroquials

L'equip de Càritas Diocesana de Barcelona es fa present als diferents territoris de la diòcesi gràcies a les Càritas parroquials, que són la proximitat de l'Església a les persones concretes. Les Càritas parroquials són l'agent essencial de l'acció de Càritas. Constitueixen el nivell territorial bàsic i més proper a la realitat de les persones i, per això, l'acció de Càritas Diocesana de Barcelona amb les comunitats cristianes ha de partir d'aquest nivell de proximitat, presència, treball i organització.

El nostre equip humà està format per

3.563

persones que han realitzat accions de voluntariat, i **2.899** persones voluntàries de mitjana anual

187

persones contractades

192

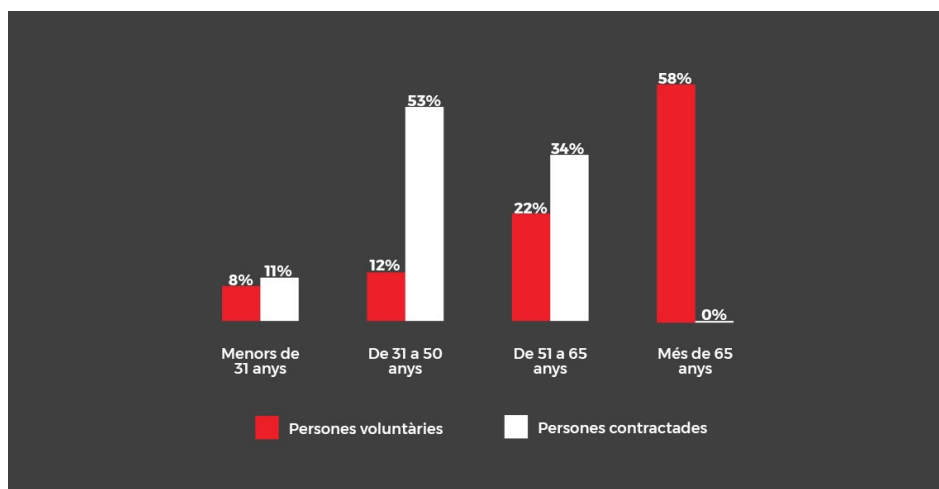
llocs de treball als nostres projectes amb personal extern

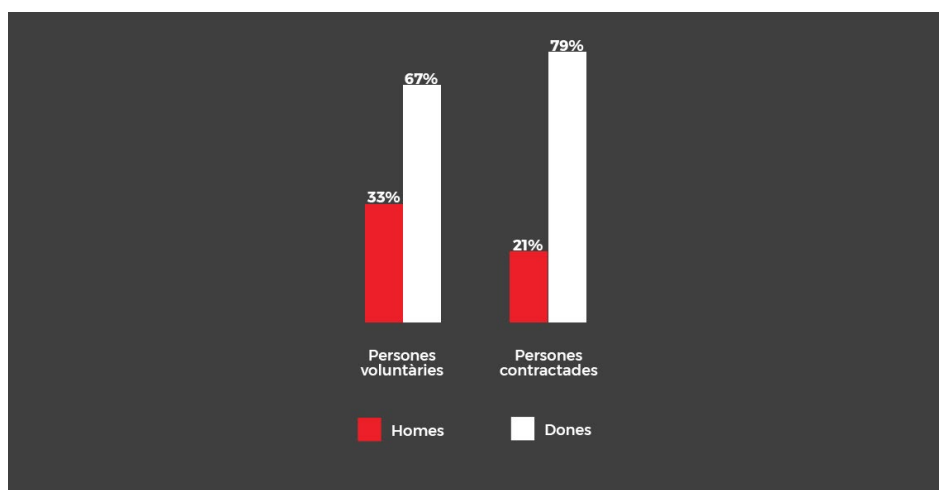
11.939

socis i donants l'any 2020 (+62%)

Edats

Sexes

Resum

16.249

llars ateses on viuen **35.229**
persones des de la nostra
acció diocesana

11.939

socs i donants
l'any 2020
(+62%)

3.563

persones que han realitzat accions
de voluntariat, i **2.899** persones
voluntàries de mitjana anual

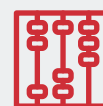
187

187 llocs de treball de
persones contractades

192

llocs de treball de
personal extern

23,1

milions d'euros de
recursos aplicats

Com Ajudem

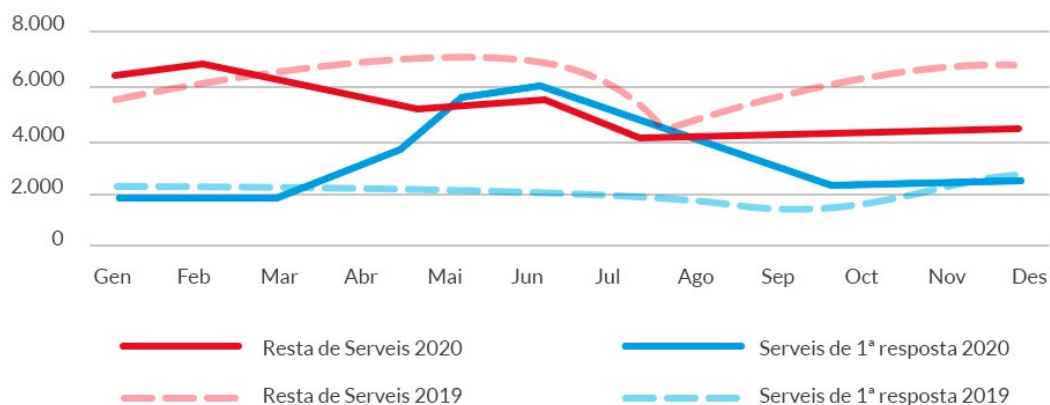

Des de l'inici de la pandèmia, l'abril-desembre del 2020 s'han atès 8.063 llars on hi viuen 19.503 persones als serveis de primera resposta COVID, una xifra que s'ha duplicat en comparació del mateix període de l'any anterior.

En el conjunt de l'any 2020 s'han atès 16.249 llars on hi viuen 35.229 persones, una xifra que es complementa amb l'acció duta a terme per les 164 càritas parroquials i arxiprestals, que han atès 31.083 llars on hi viuen 84.933 persones.

A través del suport econòmic i tècnic a 69 entitats i institucions socials d'Església i d'altres entitats públiques i privades, a les quals hem destinat 1.100.620, s'han acompanyat 939 persones.

Comparativa Llars ateses al 2020 i 2019 x tipus de servei

Principals resultats del 2020

8.766

persones han rebut ajudes econòmiques (un 25% més que l'any anterior)

5.942

persones han rebut ajudes d'aliments i d'aquestes, el 71% en targetes d'aliments

9.655

persones provinents de països en conflicte han estat ateses

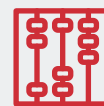
395

pisos unifamiliars amb suport, juntament amb la Fundació Foment de l'Habitatge Social (FHS) s'han posat a disposició de les famílies en situació de vulnerabilitat

5.492

persones que mitjançant els ajuts econòmics, la mediació, els pisos compartits i unifamiliars i els centres residencials s'ha evitat que es quedin al carrer

1.976

persones han participat en cursos de formació

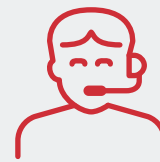
1.203

persones han trobat feina

179

persones en residències per a gent gran han rebut visites de voluntaris

1.263

persones han estat acompanyades per tal de regularitzar la seva situació administrativa

10.659

nens i nenes, joves i adolescents han participat en els nostres serveis

1.166

persones han rebut un servei d'ajuda psicològica

9.345

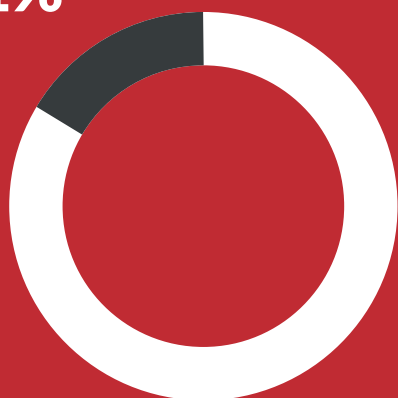
persones nouvingudes

Dades econòmiques

Durant el 2020, Càritas Diocesana de Barcelona va destinar més de 23 milions d'euros a totes les seves activitats, 19 dels quals en acció social. Les fonts privades van representar el 79% dels recursos gestionats, gràcies a la solidaritat i el compromís de tantes persones i entitats que confien en nosaltres i ens permeten treballar per tal que a la nostra societat ningú no es quedi enrere.

SUBVENCIONS PÚBLIQUES

21%

FONTS PRIVADES

79%

INFORMACIÓ ECONÒMICA (milers de €)

RECURSOS 2020

FONTS PRIVADES 14.991

Socis i donants (persones físiques) 4.488

Campanyes 2.403

Aplicació de donatius i herències 3.071

Entitats amb cor (institucions privades) 3.695

Prestacions de serveis i altres 1.221

Aportacions de les persones ateses 112

SUBVENCIONS PÚBLIQUES 4.097

Generalitat de Catalunya 1.489

Aportacions IRPF aplicades a acció social 1.108

Ajuntaments i Diputació 1.500

TOTAL RECURSOS GESTIONATS 19.088

APLICACIÓ DELS RECURSOS 2020

Atenció Social 18.603

Dinamització i acompanyament del voluntariat 293

Comunicació i sensibilització 1.209

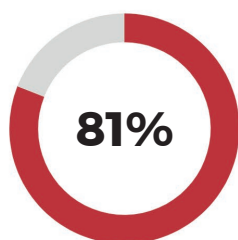
Administració i gestió 2.973

TOTAL APLICACIONS 23.078

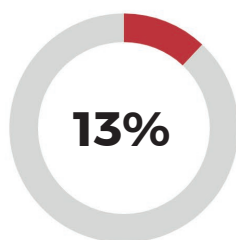
RESULTATS -3.990

Els comptes estan auditats per Deloitte, i es troben disponibles a la nostra pàgina web.

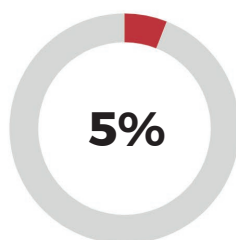
Aplicació dels recursos

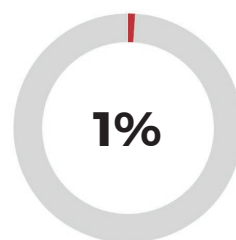
ATENCIÓ SOCIAL

ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ

COMUNICACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

DINAMITZACIÓ I ACOMPANYAMENT DEL VOLUNTARIAT

Els nostres tres eixos que ens defineixen com a Càritas:

1. Com acompanyem?

Programes d'acció social

ACOLLIDA I ACOMPANYAMENT

Acull, escolta, orienta i acompanya les persones. És el cor de Càritas, des del qual s'inicia un camí compartit d'acompanyament

60 PROJECTES

26.289 PERSONES ATESES

FAMÍLIES I INFÀNCIA

Atén les situacions de les famílies i dels infants de manera integral, amb una mirada transversal des dels drets humans i sempre des d'una dimensió comunitària, considerant imprescindible la participació de tota la família en el seu procés. També es fa càrrec de situacions de violència de gènere.

75 PROJECTES

1.949 PERSONES ATESES

SENSE LLAR I HABITATGE

Lluita contra l'exclusió residencial i defensa el dret a l'habitatge, oferint places en habitatges compartits, unifamiliars o fent mediació amb les entitats financeres o els propietaris dels immobles.

46 PROJECTES

3.279 PERSONES ATESES

FORMACIÓ I INSERCIÓ LABORAL

Ofereix itineraris personalitzats per ajudar a millorar les possibilitats de reincorporació al mercat laboral, des de la defensa del treball decent.

92 PROJECTES

6.589 PERSONES ATESES

AYUDA A NECESSITATS BÀSIQUES

Vol millorar les condicions de vida de les persones, atenent les seves necessitats bàsiques i urgents, com ara l'alimentació o el pagament dels subministraments bàsics o els lloguers. També dona suport a projectes parroquials de distribució d'aliments i roba.

146 PROJECTES

12.612 PERSONES ATESES

MIGRACIÓ

Disposa de diferents projectes per atendre les persones en mobilitat forçosa. Es fa assessorament jurídic especial en l'àmbit d'estrangeria.

5 PROJECTES

1.228 PERSONES ATESES

GENT GRAN

Amb l'objectiu de tenir cura de les persones més grans en situació de vulnerabilitat, combat la solitud no volguda que sovint comporta la conjunció dels fenòmens de l'envelliment i les situacions d'exclusió social.

53 PROJECTES

758 PERSONES ATESES

L'impacte de Càritas en els ODS

L'acció social de Càritas Diocesana de Barcelona té diferents impactes en la consecució del repte global dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides.

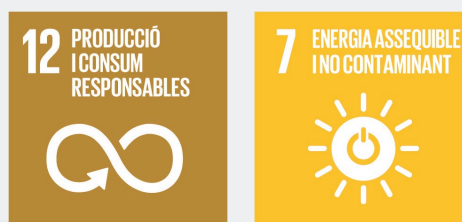
Impacte molt alt

Impacte alt

Impacte mitjà

2. Com sensibilitzem?

Comunicació

La presència de Càritas Diocesana de Barcelona a les xarxes socials segueix una tendència a l'alça, d'ençà que es va apostar per l'estratègia digital com a peça troncal de la comunicació de l'entitat.

Destaca Instagram com la xarxa on més creixement s'ha detectat, amb el doble de seguidors respecte a l'any passat amb un total de 5.000. Aquest augment generalitzat a les xarxes socials ha ajudat a fer que el nostre discurs arribés a nous públics, i també a les generacions més joves.

L'impacte del confinament i del tancament de l'economia ha estat molt present als mitjans de comunicació durant el 2020, i Càritas ha estat una entitat de referència a l'hora d'explicar la situació de pobresa que s'estava generant a la diòcesi de Barcelona i al conjunt de Catalunya. Tot i que la pandèmia ha obligat a fer les rodes de premsa en format telemàtic, això no ha reduït la nostra presència als mitjans, ja que hi ha hagut un 9,6% més d'aparicions que l'any anterior (740 aparicions a mitjans de comunicació durant el 2020). Això ha facilitat que el nostre discurs arribés a bona part de la població, ajudant a fer que la ciutadania entengués quina tasca estàvem duent a terme per mitigar la pobresa.

Dinamització de la comunitat cristiana

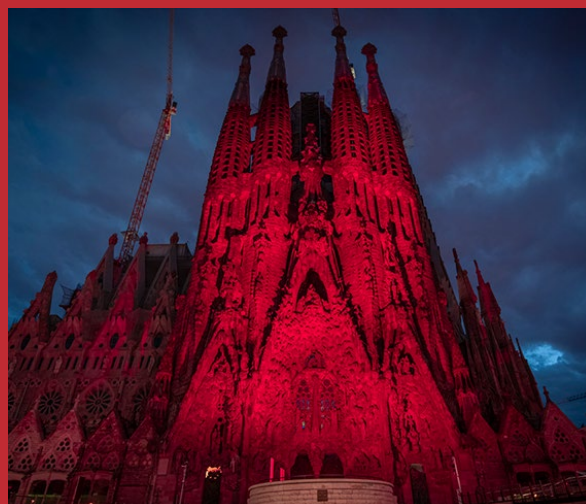
L'acompanyament i dinamització de la comunitat cristiana suposa accions de treball en xarxa de suport i coordinació dels diferents grups de Càritas (parroquials, arxiprestals, consells arxiprestals).

També es realitzen accions de sensibilització i denúncia, activitats formatives i accions de reflexió, les quals tenen dos moments rellevants en les campanyes de Corpus i Nadal.

Entitats amb Cor

Càritas compta amb el suport de multitud d'empreses, fundacions, clubs esportius, escoles, universitats o entitats culturals de la diòcesi. Són les anomenades Entitats amb cor. L'any 2020, 712 entitats van donar algun tipus de suport a Càritas Diocesana de Barcelona, ja sigui econòmic, en prestació gratuïta de serveis, en espècie, voluntariat corporatiu o sensibilitzant.

Un total de 660 persones ateses per Càritas han participat en accions que ens han ofert les diferents entitats en concepte de prestació de serveis, 261 insercions laborals a través d'Entitats amb cor, 5.252 persones ateses han rebut obsequis realitzats per alumnes de centres educatius i 11.085 alumnes han assistit a diverses accions de sensibilització.

Escola de Formació del Voluntariat

L'Escola de Formació del Voluntariat de Càritas Diocesana de Barcelona ofereix un itinerari formatiu basat en diferents etapes, des de la formació general (institucional, identitària i per competències) fins a la formació de caràcter més específic, adreçada a col·lectius de voluntaris segons el seu àmbit d'actuació.

Dues accions de caràcter ben divers han marcat l'acció formativa de l'any 2020. En primer lloc, l'acostament cada vegada més intens entre el departament de Recursos Humans i l'Escola de Formació del Voluntariat per tal de poder presentar un Pla de formació conjunt que tingui la mirada global sobre tot l'equip humà de l'entitat.

El 10è cicle de reflexions entorn del compromís social dels dimecres a la tarda, per exemple, s'ha concebut des d'una temàtica d'interès molt general i s'ha proposat en un horari i en un format que ha facilitat l'accés tant a persones contractades com a persones voluntàries.

I en segon lloc, la pandèmia i l'etapa de confinament domiciliari han condicionat, tant la metodologia com la temàtica d'algunes accions proposades.

En total, l'any 2020 s'han planificat i impartit un total de 30 accions formatives en les quals han participat 2.108 persones. S'han pogut dur a terme 17 accions de forma presencial i 13 en format virtual o online.

Un dels reptes als quals hem hagut de fer front el 2020 i en el qual continuem treballant és com podem vèncer la bretxa digital en la qual ens trobem per tal de poder formar telemàticament totes les persones voluntàries que no disposen d'accés fàcil a internet o no tenen els coneixements i els recursos necessaris per accedir-hi.

3. ¿Com denunciem?

Càritas Diocesana de Barcelona realitza diferents accions per tal de complir amb el seu mandat de denúncia profètica de les situacions de pobresa i exclusió social de les quals és testimoni:

L'Observatori de la Realitat Social

Té com a objectiu aportar anàlisis construïdes des de l'experiència de professionals de l'acció social i de la investigació, dels voluntaris, de les comunitats parroquials i dels projectes socials que s'han donat i desgastat amb el compromís cap a les persones més fràgils.

Els informes:

“Fronteres In-Visibles”, com la irregularitat administrativa t'estriona el projecte vital” detalla la cursa d'obstacles i la invisibilització que pateixen les persones migrants que viuen a casa nostra.

“Primer i Segon” impacte de la crisi de la COVID-19 en les famílies ateses per Càritas Diocesana de Barcelona, recull l'impacte de la pandèmia en tots els àmbits de la vida de les persones acompanyades per Càritas durant els mesos de confinament i post-confinament.

El banc de dades interactives:

Indicadors de context amb la mirada de Càritas que estan a disposició del públic en general mitjançant la web de l'Observatori, i estan en constant actualització.

Per més informació pots visitar:
<https://caritas.barcelona/observatori/>

La incidència política

La complexitat de la crisi social i econòmica derivada de la COVID-19 ha agreujat la situació de les persones que es trobaven en situacions més vulnerables i n'ha abocat d'altres a situacions de vulnerabilitat per primera vegada, posant a prova la capacitat de l'administració per donar-hi resposta. La incidència a Càritas està al servei de l'acció social que es fa dia a dia des de l'entitat. I també de la necessitat de canviar lleis i polítiques públiques que permetin accedir a totes les persones als drets més fonamentals.

Sota els principis de realitat, legitimitat, credibilitat, presència pública i transformació, pretenem ser la llavor que permeti avançar en la transformació de les condicions de vida de les persones més desfavorides. I com a eixos centrals de la nostra incidència tenim la garantia de rendes, el dret d'accés a l'empadronament de totes les persones i recuperar la dimensió social de l'habitatge, configurat com a dret bàsic.

Accions d'incidència política:

Presentació dels informes específics de l'Observatori als grups polítics del Parlament de Catalunya.

Elaboració i difusió de propostes polítiques durant les eleccions autonòmiques, tant a tots els partits polítics com a tota la comunitat cristiana de la diòcesi.

Les persones, el nostre centre

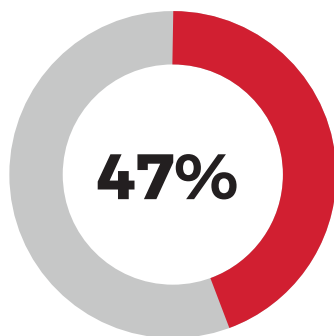
Llars ateses

16.249

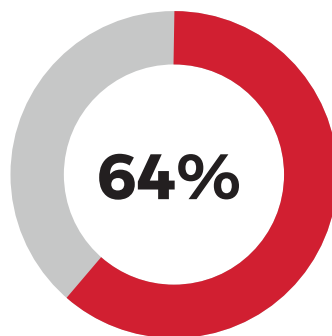
llars ateses

35.229

persones viuen en aquestes llars

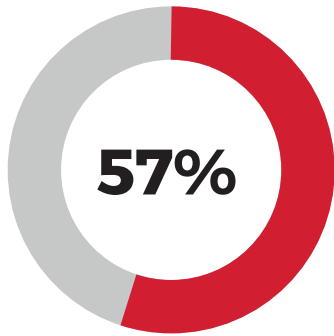

HAN VINGUT PER
PRIMERA VEGADA

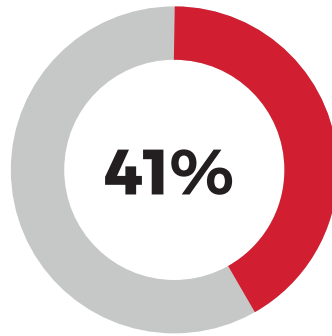

NO DISPOSEN
D'UNA LLAR DIGNA

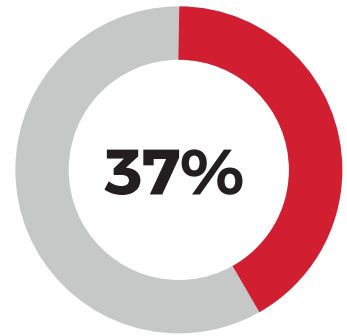
Persones ateses

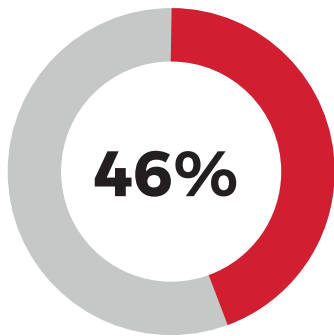
SÓN DONES

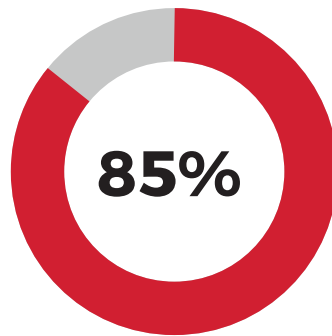
SON INFANTS
O JOVES

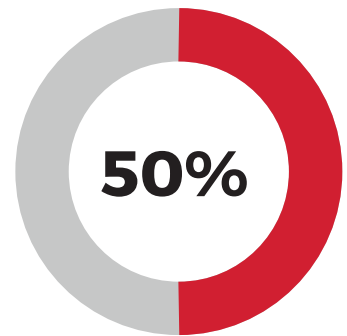
SON PROVINENTS DE
PAÏSOS EN CONFLICTE

ES TROBA EN SITUACIÓ
ADMINISTRATIVA
IRREGULAR

EN EDAT DE
TREBALLAR ES
TROBA A L'ATUR

ES TROBA EN
"APAGADA DIGITAL"

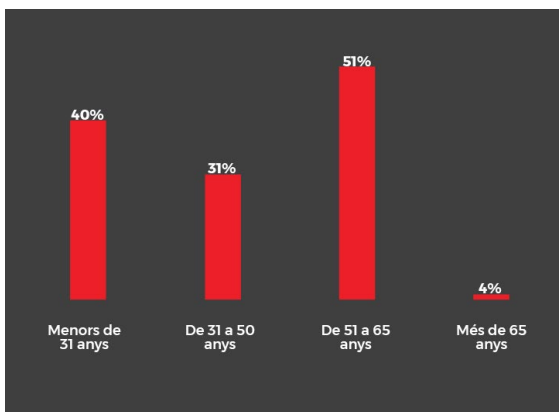
Impacte de la Covid

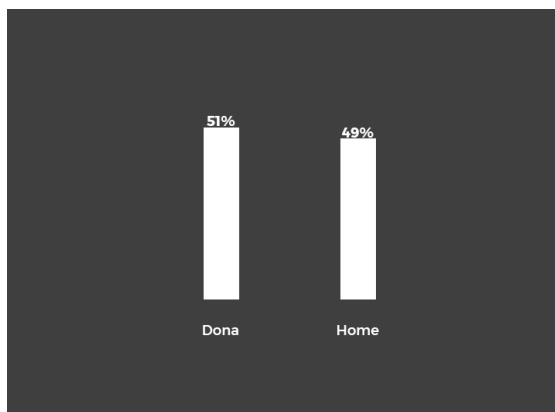
Des de l'inici de la pandèmia, l'abril-desembre del 2020 s'han atès **8.063 llars** on viuen **19.503 persones** en serveis de primera resposta Covid, una xifra que s'ha duplicat en comparació amb el mateix període de l'any anterior. Les Càritas parroquials van atendre en només 3 mesos del 2020 (abril-juny) el **87% del nombre de llars** que van atendre durant tot el 2019

514 persones voluntàries noves incorporades arran de la pandèmia COVID-19

Edats

Sexe

Dades principals de l'impacte de la COVID en les llars ateses per Càritas

x2

en ajudes econòmiques per relloguer

x3

en ajudes econòmiques per aliments

66%

de les llars ateses es troba en situació de pobresa severa

26%

de les llars ateses no té cap ingrés

8%

cobre alguna prestació d'ingressos mínims

1 de cada 4

llars s'ha vist obligada a canviar-se a un habitatge més econòmic

1 de cada 3

llars ha empitjorat la salut física i 3 de cada 5, la salut psicoemocional

8%

de les llars ateses hauria de deixar sols els fills si hi hagués tancament

7 de cada 10

de les llars ateses no poden comptar amb ningú que els doni suport material

Què fem diferent? Línies d'innovació:

Acompanyament i atenció social no presencial i presencial:

El confinament ens va obligar a buscar noves maneres d'acompanyar les persones des de la distància. Això ha transformat la nostra manera de treballar i d'acostar-nos a les persones, incorporant nous canals de comunicació. El 2020, 2.212 llars on hi viuen 4.752 persones han rebut un servei d'acompanyament.

Projectes polivalents i d'atenció integral a famílies:

Els espais polivalents pretenen ser espais d'humanització i acollida, on les persones ateses puguin ser protagonistes de la seva gestió i on puguin trobar noves oportunitats de participació i de relació esdevenint comunitats generadores de sentit vital.

Acompanyament en l'accés a prestacions:

Arran del que ha sortit en els informes COVID respecte del desconeixement de les ajudes públiques i la manca d'accés digital de les persones que atenem, així com l'entrada en funcionament de l'Ingrés Mínim Vital, hem posat en marxa un dispositiu per ajudar a realitzar la tramitació de l'Ingrés Mínim Vital a les persones que atenem. Aquest dispositiu durant l'any 2020 ha assessorat sobre la prestació de l'Ingrés Mínim Vital un total de 977 persones de les quals 172 van realitzar la sol·licitud de la prestació.

Digitalització: com lluitem contra la bretxa digital?

El 50% de les llars ateses es troba en "apagada digital": sense connexió adequada, sense dispositius o bé sense les habilitats necessàries. Des de Càritas s'ha lluitat contra la bretxa digital proporcionant dispositius a les famílies per facilitar el seguiment del curs escolar dels infants i adolescents, i s'han habilitat espais wifi per facilitar la connexió.

Entrega de targetes d'aliments:

Defensem el dret de les persones a una vida digna, i això implica poder disposar d'ingressos per cobrir les necessitats més bàsiques com l'alimentació. Amb les targetes d'aliments les persones disposen d'autonomia i poden accedir a les botigues d'aliments com tothom. De les targetes d'aliments, se n'han beneficiat més de 4.200 llars durant el 2020.

I tu... quina societat vols construir?

“Aquest és el moment per somiar en gran, per repensar les nostres prioritats -allò que valorem, allò que volem, allò que busquem- i per comprometre’ns en les coses petites i actuar d’acord amb allò que hem somiat. (...) Atevrim-nos a somiar”

(Papa Francesc)

En paraules del papa Francesc, aquesta crisi sanitària, econòmica, social i ecològica ens ha fet qüestionar les nostres prioritats i estils de vida. Ens ha posat a prova. Ens ha situat davant la necessitat d’escollir i davant la necessitat de canviar.

Volem una economia basada en l’individualisme i la competència o una economia que escolta, cuida, suma i canvia?

Volem una societat que divideix les persones entre ciutadans de primera, amb tots els drets garantits, i ciutadans de segona, sense accés a drets bàsics, o una societat integradora on tothom hi pugui participar i desenvolupar-se?

Volem una societat que continuï menyspreant les cures de les persones o una societat que reconegui que tots som fràgils i on ens cuidem els uns als altres?

Volem construir una normalitat nova, més justa i fraterna construïda des d’un “nosaltres”: en defensa de la dignitat humana, per un treball decent, treballant pel dret a l’habitatge, apostant per l’acció comunitària i el suport a la salut mental, on la infància i la família estiguin al centre de les polítiques socials i les persones puguin gaudir d’un envelliment digne.

Per això:

#siguemMésopble

Canvia el teu estil de vida

Canvia la teva mirada

Comparteix el teu temps

No passis de llarg

<https://caritas.barcelona/observatori/>

<https://memoria.caritas.barcelona>